

دانشکده پرستاری و مامایی
دانشگاه علوم پزشکی تهران

بررسی تاثیر بسته آموزشی بر خودکارآمدی، آگاهی و عملکرد شیردهی مادران در دوره پس از زایمان

جهت اخذ پایان نامه کارشناسی ارشد مامایی

استاد راهنما: ماندانا میر محمد علی نئی

استاد مشاور: مژگان هاشم زاده

استاد مشاور آمار: عباس مهران

دانشجو: زهرا سهرابی

تابستان ۱۳۹۲

چکیده

عنوان: بررسی تاثیر بسته آموزشی بر خودکارآمدی، آگاهی و عملکرد شیردهی مادران در دوره پس از زایمان

مقدمه: خودکارآمدی عامل روانشناختی و انگیزشی مهمی برای تداوم تغذیه با شیر مادر است که باور فرد به توانایی خود در شیردهی انحصاری و موفق را در بر می گیرد. خودکارآمدی پیش نیاز مهمی برای تغییر رفتار به حساب می آید که می تواند بین "آگاهی" و "عمل" ارتباط برقرار کند و نقش تعدیل کننده در توانمند سازی افراد داشته باشد. با توجه به اهمیت آموزش، این پژوهش با هدف بررسی تاثیر بسته آموزشی بر خودکارآمدی، آگاهی و عملکرد شیردهی مادران در دوره پس از زایمان انجام شد.

مواد و روش ها: در این مطالعه تجربی یک سو کور، ۳۰۰ زن نخست زا به روش نمونه گیری تصادفی در سه گروه قرار گرفتند. در بخش پس از زایمان، یک گروه بسته آموزشی با آموزش مستقیم، گروه دوم بسته آموزشی بدون آموزش مستقیم و گروه کنترل مراقبت های معمول پس از زایمان دریافت کردند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه شامل اطلاعات دموگرافیک و سوالات مربوط به خودکارآمدی، آگاهی و عملکرد شیردهی بود که پس از روایی و پایایی جهت گردآوری اطلاعات یک بار پس از زایمان و سپس سه ماه بعد به کار گرفته شد. بسته آموزشی شامل یک سی دی و یک پمفلت بود. آموزش توسط پژوهشگر به صورت چهره به چهره به مدت ۲۰ دقیقه انجام شد. آنالیز داده ها با نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ انجام شد.

یافته ها: میانگین نمره خودکارآمدی قبل از مداخله در گروه آموزش مستقیم $129/85 \pm 7/37$ ، آموزش غیر مستقیم $129/91 \pm 8/57$ ، کنترل $130/77 \pm 9/49$ بود. میانگین نمره آگاهی قبل از مداخله در گروه آموزش مستقیم $34/34 \pm 2/09$ ، آموزش غیر مستقیم $32/25 \pm 2/74$ و کنترل $32/43 \pm 1/99$ به دست آمد و میانگین نمره عملکرد قبل از مداخله در گروه آموزش مستقیم $15/49 \pm 2/87$ ، آموزش غیر مستقیم $14/67 \pm 2/33$ ، کنترل $15/36 \pm 2/69$ محاسبه شد. در حالی که در ماه سوم پس از زایمان نمره خودکارآمدی شیردهی در گروه آموزش با دخالت مستقیم $136/52 \pm 6/74$ ، گروه بدون دخالت مستقیم آموزش دهنده $132/15 \pm 7/25$ و در گروه کنترل $133/28 \pm 7/63$ بود. میانگین نمره آگاهی در ماه سوم به $34/34 \pm 2/09$ در گروه آموزش مستقیم، $32/25 \pm 2/74$ در گروه آموزش غیر مستقیم و $32/43 \pm 1/99$ در گروه کنترل رسید. و میانگین نمره عملکرد در ماه سوم $20/53 \pm 1/60$ در گروه آموزش مستقیم، $17/19 \pm 1/49$ در گروه آموزش غیر مستقیم، $16/24 \pm 1/60$ در گروه کنترل رسید.

نتیجه گیری: آموزش شیردهی به صورت چهره به چهره و با دخالت مستقیم آموزش دهنده با افزایش خودکارآمدی، آگاهی و عملکرد شیردهی در ماه سوم پس از زایمان همراه است.

واژه های کلیدی: شیردهی، خودکارآمدی، آگاهی، عملکرد، آموزش مستقیم، آموزش غیر مستقیم

Tehran University of Medical Sciences

**The effect of educational package on breastfeeding self-efficacy,
knowledge and practice in postpartum period.**

Supervisor:

Mir Mohammad Ali. M

Advisor:

Hashem Zadeh. M

Student: Sohrabi Z

2013

ABSTRACT

The effect of educational package on breastfeeding self-efficacy, knowledge and practice in postpartum period.

Objective(s): Although the importance of breastfeeding is well known in Iran, in recent years the rate of exclusive breastfeeding has been low. The purpose of this survey was to progress a self-care program for breastfeeding aims to increase mothers' breastfeeding confidence and evaluate its effectiveness.

Methods: An experimental pretest-posttest design has been conducted in Iran. The intervention, a breastfeeding educational program, has been created to improve mothers' self-efficacy, knowledge and practice for breastfeeding. This Breastfeeding program includes: information on the advantages and basics of breastfeeding to evaluate breastfeeding by mothers, and a pamphlet and audiovisual materials on breastfeeding. Mothers received this program during one day after delivery in hospital. A convenience sample of 300 primiparous women was recruited at two hospitals from July to December 2012. One hundred women were recruited from hospital A and 200 from hospital B. The 200 mothers giving birth in hospital B randomly choose (a) or (b) card. Group with (a) card received instructions with educational package and group with (b) card received only educational package without instructions. The control group received only the standard education. To evaluate the effectiveness of the educational package, breastfeeding self-efficacy, knowledge and practice measured early postpartum before the intervention, and after the intervention at a three month postpartum. The study used the Persian version of The Breastfeeding Self-Efficacy, knowledge and practice Scale.

Results: After intervention means score of breastfeeding self-efficacy, knowledge and practice increased significantly in experimental groups but not in control group.

Conclusion: The results indicated that educational intervention was effective to increasing breastfeeding self-efficacy, knowledge and practice among Primiparous mothers in post partum.

Keyword: Breastfeeding Self- Efficacy, knowledge and practice, education .